

Schriftlicht

Ruimschoots genoeg

A.C. Breen

God heeft de macht u te overstelpen met al zijn gaven, zodat u altijd en in alle opzichten voldoende voor uzelf hebt en ook nog ruimschoots kunt bijdragen aan allerlei goed werk. Zo staat er geschreven (in Ps. 112): ‘Gul deelt hij uit aan de armen, zijn rechtvaardigheid houdt stand voor altijd.’

(2 Korintiërs 9:8-9)

Wie ruimschoots genoeg heeft, kan ruimschoots bijdragen. ‘Mild is zijn hart en vol erbarmen schenkt hij zijn gaven aan de armen’ (Ps. 112:4 ber.). De rechtvaardige is gul. Wie overvloedig heeft, overvloedig geeft. Als de Heer ons rijk wil bedelen, dan laten we anderen niet van armoede bedelen.

Paulus spreekt zijn vertrouwen uit dat de gemeente van Korinte zal doen wat ze heeft beloofd, namelijk bijdragen aan de collecte voor de behoeftige broeders en zusters van de kerk in Jeruzalem. Hij vraagt de Korintiërs hun gulle gaven nu alvast te verzamelen en het niet op het laatste moment te laten aankomen. Stel je voor dat ze, wanneer Paulus in Korinte aankomt, nog van alles bijeen moeten schrapen. ‘En, Korinte, Jeruzalem zal heel dankbaar zijn voor uw ruimhartigheid. U bent God dankbaar voor zijn gaven aan u en Jeruzalem zal God bedanken voor uw gaven aan hen.’ Wie krijgt dus de eer? ‘Het is God die we uitbundig bedanken voor zijn onbeschrijflijk geschenk’ (vs. 15).

Geven

Jaren geleden kwam de *Sunday School Times* met een verhaal over een christelijke school voor de kinderen van de paria's in India. Elk jaar kregen de kinderen kerstcadeautjes van hun leeftijdsgenoten in Engeland. De meisjes kregen een pop en de jongens ander speelgoed. Op een keer werd de dokter van een nabijgelegen zendingshospitaal gevraagd de Engelse cadeautjes aan de Indiase schoolkinderen uit te delen. Terwijl hij dat deed, vertelde hij ze van een ander Indiaas dorpje waar de jongens en meisjes nog nooit van de Heer Jezus hadden gehoord. Hij vroeg de kinderen of ze misschien wat van hun oude speelgoed aan hen zouden willen geven. Dat vonden ze een goed idee.

Een week later kwam de dokter terug om de cadeautjes van de christelijke school in ontvangst te nemen voor de kinderen van dat andere Indiase dorpje. Wat hij zag, zou hij nooit meer vergeten. Een voor een kwamen ze naar hem toe met een pop of een speeltje. Tot zijn verrassing gaven ze allemaal hun *nieuwe* cadeautjes die ze net een week geleden van de Engelse kinderen hadden gekregen. Toen hij vroeg waarom, zei een van de meisjes: ‘Als God zijn ene Zoon Jezus gaf, kunnen wij Hem dan minder geven dan het beste?’

Deze geschiedenis doet me denken aan Romeinen 15:23-29, waar Paulus de Romeinen vertelt dat hij voordat hij naar hen toekomt, eerst naar Jeruzalem moet gaan met de collecte van Macedonië en Achaje voor de armen in de gemeente van Jeruzalem. En dan zegt hij: ‘Omdat de heidenen deel hebben gekregen aan wat de heiligen in Jeruzalem in geestelijk opzicht geschonken hebben, zijn ze ertoe verplicht hen bij te staan in materiële zaken’ (vs. 27).

Dankbaar voor de *geestelijke* gaven van Jeruzalem dragen de christenen uit de heidenen nu bij aan de *materiële* noden in Jeruzalem. Daarbij zijn de christenen uit de Joden en de heidenen één in Christus, die kwam om te geven. Wie nu royaal delen in zijn gaven, delen ook royaal uit aan anderen. Hoewel de context van Romeinen 15 anders is dan het verhaal van de Indiase school, kunnen we toch zeggen dat die leerlingen uit dankbaarheid voor de geestelijke gaven in Christus nu anderen wilden laten delen in hun materiële gaven als christenen.

Genoeg

Dit is de boodschap van 2 Korintiërs 9:8: ‘God heeft de macht u te overstelpen met al zijn gaven, zodat u altijd en in alle opzichten voldoende voor uzelf hebt en ook nog ruimschoots kunt bijdragen aan allerlei goed werk.’ Voor *voldoende voor uzelf* gebruikt Paulus het Griekse woord *autarkeia*. Het woord *autos* betekent ‘zelf’ en *arkeo* is ‘tevreden zijn’. Omdat we van God overvloedig ontvangen hebben, kunnen wij in goede werken voor God en de naaste overvloedig zijn.

Christelijke autarkie heeft natuurlijk niets met zelfgenoegzaamheid te maken. De NBV vertaalt dat we voldoende voor onszelf hebben, en dus tevreden en vrijgevig kunnen zijn. Dit woord *autarkie* vinden we twee keer in het Nieuwe Testament. Hier in het gedeelte van 2 Korintiërs 9 en in 1 Timoteüs 6:6, waar het is vertaald met *tevreden*: ‘Maar voor wie tevreden is met wat hij heeft, is het geloof grote winst. Wij hebben niets in deze wereld meegebracht en kunnen er ook niets uit meenemen. Wij hebben voedsel en kleren, laten we daar tevreden mee zijn. Wie rijk wil worden, staat bloot aan verleiding, raakt in een valstrik en valt ten prooi aan dwaze en schadelijke begeerten die een mens in het verderf storten en ten onder doen gaan. Want de wortel van alle kwaad is geldzucht. Door zich daaraan over te geven, zijn sommigen van het geloof afgedwaald en hebben ze zichzelf veel leed berokkend’ (1 Tim. 6:6-10).

Dus, voor wie tevreden zijn met wat ze hebben ontvangen, is geloof grote winst. Maar wie zich overgeven aan meerzucht, dwalen van het geloof af. Iemand zei eens: ‘Geef overeenkomstig je inkomen, of God maakt je inkomen overeenkomstig je geven.’ Of in de woorden van J. Oswald Sanders: ‘De belangrijkste vraag is niet hoeveel we van *ons* geld aan God geven, maar hoeveel we van *Gods* geld voor onszelf houden.’

Een bekende filantroop werd eens gevraagd: ‘Hoe komt het dat je zoveel weggeeft en toch zoveel overhoudt?’ ‘Ik vermoed dat het zo is,’ gaf hij ten antwoord, ‘ik schep uit en God schept in en Hij schept meer dan ik.’

Terug naar het woord *autarkie*. Het is wel opvallend dat Paulus dit woord gebruikt. In de Griekse filosofie duidde het woord namelijk op een staat van intellectueel mediteren onafhankelijk van anderen: je hebt genoeg aan jezelf. Zelf-genoegzaam, los van anderen, kun je je wijden aan het bovennatuurlijke. Maar Paulus leert ons dat *autarkie* een middel moet zijn om juist *niet* los van anderen te staan. Voor Aristoteles en later ook de Stoa was het doel van autarkie een onafhankelijke filosofische contemplatie. Maar Paulus houdt de Korintiërs voor dat de autarkie juist bedoeld is om met anderen te delen. Het gaat er niet om dat je ruimschoots genoeg hebt *aan* jezelf, maar dat je ruimschoots genoeg geeft *van* jezelf. Je ‘ruimt de schoot’, dat wil zeggen, je geeft de zeilschoot gelegenheid meer wind te vangen. Ik bedoel: je geeft de Geest de ruimte meer van jezelf te geven.

Dit is ook wat we lezen in 2 Korintiërs 8:15, waar Paulus Exodus 16:18 aanhaalt: Hij die veel had verzameld, had niets over; hij die weinig had verzameld, had geen gebrek. Niemand had

te kort. Iedereen ontving voldoende. Dus *als* er gebrek is, dan zullen we samen delen. Wie te veel heeft, deelt uit aan wie te weinig heeft. Zo heeft uiteindelijk iedereen ruimschoots genoeg.

In 2 Korintiërs 8 en 9 bedankt Paulus de Korintiërs voor hun bereidheid bij te dragen aan de nood in de Jeruzalemse gemeente van Christus en vraagt hij hun nu ook daadwerkelijk te tonen wat autarkie voor hen betekent. Het gaat in beide hoofdstukken over de collecte voor de Judese broeders en zusters. Titus gaat met twee broeders op weg naar Korinte. Dat staat in het centrum van hoofdstuk 8 en 9, namelijk in 8:16-24. De eerste ring om dit centrum heen wordt gevormd door hoofdstuk 8:1-7 en 9:7-15, en gaat over rijk zijn in vrijgevigheid en hoe je vol van Gods genade genadig bent voor anderen. De tweede ring is hoofdstuk 8:8-15 en 9:1-6, waar de Korintiërs worden bemoedigd de collecte daadwerkelijk af te ronden en zo af te maken waaraan ze zo enthousiast waren begonnen.

Gul

Offervaardigheid hoort bij het volgen van Christus. Paulus zegt tegen de Korintiërs: ‘Tenslotte kent u de liefde die onze Heer Jezus Christus heeft gegeven: Hij was rijk, maar is omwille van u arm geworden opdat u door zijn armoede rijk zou worden’ (2 Kor. 8:9). God heeft lief wie liefdevol geeft (9:7). In dit verband een paar woorden over Psalm 112, die door Paulus in 2 Korintiërs 9:9 wordt aangehaald. Psalm 112:9 maakt duidelijk dat God inderdaad ruimschoots geeft aan wie zelf ruimschoots geeft.

Calvijn – ja waarom niet in dit belangrijke jaar voor hem – vergelijkt de gulle gever met een fontein: ‘zoals er steeds maar water stroomt uit een niet opdrogende fontein zo gutst zijn gulheid almaar door. Dit is wat Paulus bedoelt als hij zegt dat we zonder op te geven het goede doen (Gal. 6:9). En dat is ook de betekenis van wat Ps. 112 zegt.’ Bij Psalm 112 schrijft Calvijn: ‘de profeet laat ons weten dat ze niet krenterig zijn in het geven, zoals sommigen die denken dat ze hun plicht jegens de armen hebben vervuld met een karig aalmoesje, maar dat ze royaal geven naar wat er nodig is en naar wat ze zich kunnen veroorloven.’ De psalmist bevestigt ‘dat de rechtvaardige de vrucht van en de beloning voor zijn vrijgevigheid nooit zal verliezen’.

Over Psalm 112 gesproken, deze psalm begint met waar Psalm 111 was geëindigd: het begin van wijsheid is ontzag voor de HEER, wie leeft naar zijn wet, getuigt van goed inzicht (111:10). Gelukkig de mens met ontzag voor de HEER en met liefde voor zijn geboden (112:1).

Wie Gods geboden liefheeft, heeft God lief. Wie God liefheeft, heeft ook zijn naaste lief. Hij voor wie Gods wet een bron van geluk is, is voor anderen een bron van geluk, een fontein die blijft uitgieten omdat God maar blijft uitgieten. Wie roemt in Gods rechtvaardigheid (111:3), regent rechtvaardigheid (112:9). Wie zingt dat de HEER genadig en liefdevol is (111:4), straalt die genade en liefde rechtvaardig uit (112:4). Dat de HEER voedsel geeft aan wie Hem vrezen (111:5), betekent dus dat God genadig geeft aan wie genadig deelt.

En hiermee zijn we terug bij 2 Korintiërs 9. ‘God, die zaad geeft om te zaaien en brood om te eten, zal ook u zaad geven en het laten ontkiemen, zodat uw vrijgevigheid een rijke oogst opbrengt’ (9:10).

Charles Swindoll schreef eens: ‘Het zal ons aan tevredenheid ontbreken als ons doel liever vasthouden dan vrijgeven is. Te vaak houden we van dingen en gebruiken we mensen, waar we dingen moeten gebruiken en van mensen moeten houden. We zijn pas echt tevreden als we dankbaar zijn voor wat we bezitten, voldaan zijn met wat we maken en vrijgevig zijn jegens de behoeftige.’

Van wie alleen maar eigen bezittingen kan optellen, zal de Heer bezittingen aftrekken. Maar Hij zal ze vermenigvuldigen aan wie met anderen delen. Nu of straks. Met deze economische wijsheid gaan we een nieuw seizoen in nu het economisch wat minder gaat.

Goed

Graag besluit ik met een verhaal dat ik eens in het Engels via e-mail kreeg toegestuurd. Op een dag reed een jonge en succesvolle zakenman in zijn gloednieuwe Jaguar op weg naar huis. Hij moest goed uitkijken voor spelende kinderen die zomaar de weg oprenden en minderde snelheid toen hij dacht dat hij wat zag. Maar wat hij zag, waren geen kinderen, maar een suizende steen tegen zijn zijdeur. Hij trapte op de rem en reed achteruit naar de plek waar de steen vandaan kwam. Woedend sprong hij uit zijn auto, greep het kind en duwde het tegen z’n auto. ‘Weet je wel wat je gedaan hebt? Wie ben jij? Moet je m’n nieuwe auto eens zien. Die steen kost je een hoop geld, jongen. Hoe haal je het in je hoofd?’

‘Alstublieft, meneer, alstublieft, het spijt me heel erg, maar ik wist niet wat ik anders moest doen. Ik gooide de steen omdat niemand wilde stoppen...’ Terwijl de tranen over zijn gezicht rolden, wees het jongetje naar een plek net achter een geparkeerde auto. ‘Mijn broer...,’ zei hij, ‘hij viel van de stoep uit z’n rolstoel en ik kan hem niet optillen.’ Snikkend vroeg de jongen de onthutste bestuurder: ‘Wilt u me alstublieft helpen hem in z’n rolstoel terug te zetten? Hij heeft zo’n pijn en hij is te zwaar voor mij.’ Met een brok in z’n keel tilde de zakenman de gehandicapte jongen terug in z’n rolstoel, pakte een linnen zakdoek en depte zijn wondjes. Alles leek oké. ‘Dank u wel en God zegene u,’ zei het dankbare jochie. Ontroerd zag de man hoe het jongetje zijn rolstoelgebonden broer over de stoep naar huis duwde. Het was een lange, langzame loop terug naar z’n Jaguar. De schade was duidelijk zichtbaar, maar hij deed geen moeite de deur te repareren. Hij liet de deuk zitten om hem te herinneren aan deze les: ‘Ga niet zo snel door het leven dat iemand een steen naar je toe moet gooien om je aandacht te trekken.’